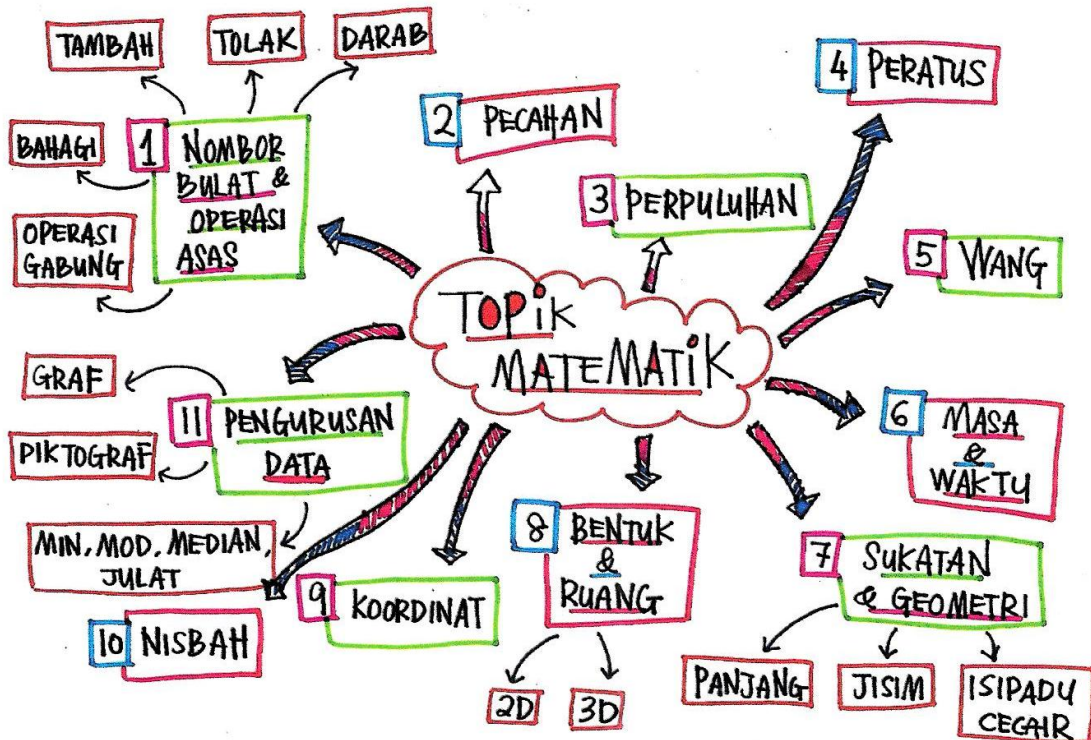

NOTA RINGKAS MATEMATIK

UPSR

REKAGRAFIK
& LUKISAN OLEH:
CIKGU NANA

HAK CIPTA TERPELIHARA
DILARANG MENGULANG CETAK TANPA KEBENARAN

TIPS PENTING MATEMATIK

PERSEDIAAN SEBELUM EXAM

- SIFIR DIHJUNG JARI
- KUASAI ASAS MENUKAR PECAHAN, PERPULUHAN & PERATUS.
- KUASAI FORMULA JISIM, PANJANG, MASA & ISIPADU CECAIR.
- KUASAI CARA BACA SUKATAN PENIMBANG, ISIPADU CECAIR, JISIM & JAM.
- KUASAI APA ITU PERIMETER, LUAS, ISIPADU, LUAS PERMUKAAN.
- OPERASI PECAHAN & PERPULUHAN → HADAMKAN
- APA BEZA MIN | MOD | MEDIAN | JULAT
- NILAI DIGIT ADALAH ____ | NILAI TEMPAT ADALAH ____.
- ASAS NOMBOR BULAT → CERAKIN & BUNDARKAN & TUKAR JUTA
- FORMAT TULIS MASA DALAM SISTEM 12 & 24 JAM?
- HAFAL NAMA-NAMA SUDUT, GARISAN, BENTUK 2D & 3D.
- HADAM CARA CARI SUDUT, JENIS GARISAN, JENIS BAHAGIAN PADA BENTUK (SISI/TEPI/SATAH/BUCU & LAIN?).
- CARA TULIS KOORDINAT? CARA TULIS NISBAH?
- ALAT TULIS :
  - ✓ PENSIL KAYU (2-3 BATANG → PASTIKAN TAJAM)
  - ✓ PEMBARIS (YG OK & LURUS)
  - ✓ PEMADAM (YG ELOK & BOLEH PADAM BERSIH)
  - ✓ PEMBARIS PROTEKTOR (SEBAIKNYA PUTIH & JERNIH)
- PERBANYAKKAN LATIH TUBI BAHAGIAN YANG KORANG LEMAH. MATH BUKAN MEMBACA TAPI MENGIRA

PERKARA PENTING KETIKA JAWAB EXAM

KERTAS 1

- HITAMKAN JAWAPAN PADA OMR DENGAN BETUL. JANGAN COMOT.
- PEKA SOALAN/JAWAPAN YANG PERLU TUKAR UNIT.
- SOALAN PENYELESAIAN MASALAH → BACA PENYATAAN DARI ATAS → BACA LEBIH DARI SEKALI → GARIS KATA KUNCI → FAHAMI SOALAN → LIHAT KEHENDAK JAWAPAN.
- CONTENG SAJA PADA KERTAS UNTUK PENGIRAAN (TAK PERLU PADAM)
- JIKA SOALAN SUSAH, TERUS KE SOALAN SETERUSNYA

KERTAS 2

- TULISAN KEMAS. PASTIKAN NOMBOR DITULIS DENGAN BETUL & SEDERHANA BESAR.
- LUKIS BENTUK & PEMBARIS GUNA PEMBARIS.
- MELOREK RAJAH (JANGAN HITAMKAN) →
- LUKIS JARUM JAM/PENIMBANG GUNAKAN PEMBARIS.
- TULIS UNIT (TERUTAMA PADA JAWAPAN AKHIR).
- TULIS SIMBOL (+) (-) (x) PADA JALAN KIRA.
- JANGAN TULIS DUA JAWAPAN AKHIR.
- SOALAN PENYELESAIAN MASALAH → BACA PENYATAAN DARI ATAS → BACA LEBIH DARI SEKALI → GARIS KATA KUNCI → FAHAMI SOALAN → LIHAT KEHENDAK JAWAPAN.
- TULIS JALAN KIRA & SEBAIKNYA IKUT TURUTAN HINGGA KE JAWAPAN AKHIR
- SEMAK SETELAH SIAP → TOOOO CONFIDENT IS NOT GOOD (!)"v SELAMAT BER'UPSR'

MOGA BERTAYA !!!

NOMBOR BULAT

TIPS NO. BULAT

- ① NILAI DIGIT ADALAH NOMBOR/ANGKA.
- ② NILAI TEMPAT ADALAH PERKATAAN.

NOMBOR	7	8	3	1	4	5	2	0	6	9	5
NILAI DIGIT	7 000 000	800 000	30 000	1000	400	50	2	0	0.6	0.09	0.005
NILAI TEMPAT	JUTA	RATUS RIBU	PULUH RIBU	RIBU	RATUS	PULUH	SA	PER SEPULUH	PER SEPATUS	PER SERIBU	

CERAKIN

CERAIKAN / PISAHKAN NOMBOR

7852

NILAI DIGIT = 7000 + 800 + 50 + 2

NILAI TEMPAT = 7 RIBU + 8 RATUS + 5 PULUH + 2 SA

SELEPAS

TITIK PERPULUHAN
WATIB ADA PER

NILAI JUTA

1 000 000 JUTA ADA 6 SIFAR

TUKAR PERPULUHAN → JUTA

$$3.92 \text{ JUTA} = 3.92 = 3920 \text{ 000}$$

6 SIFAR/TEMPAT

TUKAR PECAHAN → JUTA

$$\frac{3}{4} \text{ JUTA} = 0.75 \text{ JUTA} = 0.75 = 750 \text{ 000}$$

PECAHAN & PERPULUHAN

$\frac{1}{2} = 0.5$	$\frac{1}{8} = 0.125$
$\frac{1}{4} = 0.25$	$\frac{3}{8} = 0.375$
$\frac{3}{4} = 0.75$	$\frac{5}{8} = 0.625$
$\frac{1}{5} = 0.2$	$\frac{7}{8} = 0.875$
$\frac{2}{5} = 0.4$	$\frac{1}{10} = 0.1$
$\frac{3}{5} = 0.6$	$\frac{3}{10} = 0.3$
$\frac{4}{5} = 0.8$	$\frac{9}{10} = 0.9$

INGAT HAFAL & FAHAM

CARA MANUAL
UNTUK DAPAT
PERPULUHAN
DARI PECAHAN

$$\frac{4}{5} \Rightarrow 4 \div 5$$

$$\begin{array}{r} 0.8 \\ 5 \overline{) 4.0} \\ \underline{-0.8} \\ 4.0 \\ \underline{-4.0} \\ 0 \end{array}$$

= 0.8

BUNDAR NOMBOR

NOMBOR 8263

GARIS KENA TAMBAH 1 8300

LEBIH DARI 5

PERLU TAMBAH 1

NOMBOR 8263

GARIS TAK PERLU TAMBAH APA? 8260

KURANG DARI 5

TAK PERLU TAMBAH APA?

OPERASI BERGABUNG

NOTA PENTING!

→ BUAT OPERASI DARI DEPAN.

→ PETUA: **BODMAS**

$$() \div \times + -$$

$$() \div \times$$

OPERASI KUAT
(BUAT DULU)

$$+ -$$

OPERASI LEMAH
(KEMUDIAN)

$$32 + 49 \times 5 = 277$$

HAK CIPTA TERPELIHARA :
CIKGU NANA

PECAHAN

PECAHAN SETARA

$$\frac{1 \times 4}{3 \times 4} = \frac{4}{12}$$

MANA² PECAHAN DARAB DENGAN SUATU NOMBOR UTK DPT PECAHAN YG SAMA NILAI.

JENIS PECAHAN

PECAHAN TERMUDAH

$$\frac{5 \div 5}{10 \div 5} = \frac{1}{2}$$

PECAHAN YANG KONGSI SIFIR. KECILKAN ATAS & BAWAH BAHAN NOMBOR YANG SAMA

PECAHAN WAJAR

$$\frac{3}{5}$$

PECAHAN TAK WAJAR

$$\frac{7}{5} \text{ ATAS BESAR}$$

NOMBOR BERCAMPUR

$$9\frac{2}{5} \text{ ADA NO. BULAT}$$

TUKAR PECAHAN

PECAHAN TAK WAJAR

$$\frac{7}{3} \rightarrow \frac{7 \div 3}{3 \div 3} = 2\frac{1}{3}$$

NOMBOR BERCAMPUR

$$2\frac{1}{3} = \frac{3 \times 2 + 1}{3} = \frac{6+1}{3} = \frac{7}{3}$$

TAMBAH

$$\frac{2 \times 2}{3 \times 2} + \frac{1}{6} = \frac{4}{6} + \frac{1}{6} = \frac{4+1}{6} = \frac{5}{6}$$

SAMAKAN PENYEBUT
PENYEBUT SAMA TAK PERLU DITAMBAH

$$8 + 2\frac{1}{3} = (8+2) + \frac{1}{3} = 10\frac{1}{3}$$

TAMBAH TERUS

OPERASI PECAHAN

ATAS JE TOLAK

$$\frac{2 \times 2}{3 \times 2} - \frac{1}{6} = \frac{4}{6} - \frac{1}{6} = \frac{4-1}{6} = \frac{3}{6}$$

SAMAKAN PENYEBUT
PENYEBUT SAMA TAK PERLU TAMBAH

$$9 - 1\frac{1}{7} = 8\frac{7}{7} - 1\frac{1}{7} = (8-1)(\frac{7}{7} - \frac{1}{7}) = 7\frac{6}{7}$$

PERLU TUKAR DAHULU SEBELUM TOLAK. PECAHAN IKUT PENYEBUT

TOLAK

DARAB

$$\frac{3}{5} \times \frac{1}{2} = \frac{3 \times 1}{5 \times 2} = \frac{3}{10}$$

ATAS DARAB ATAS BAWAH DARAB BAWAH
PENYEBUT TAK PERLU DISAMAKAN
DARAB JE TERUS

TERBALIKKAN PECAHAN BELAKANG

$$\frac{3}{4} \div \frac{1}{5} = \frac{3}{4} \times \frac{5}{1} = \frac{15}{4} = 3\frac{3}{4}$$

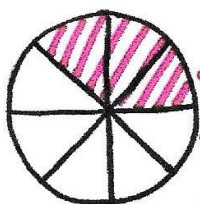
(÷) TUKAR (x)

BAHAGI

TUKAR KEPAD NO. BERCAMPUR

LOREKKAN RAJAH

BILANGAN YANG DILOREKKAN

BILANGAN BAHAGIAN DADA SUATU RAJAH

LOREKKAN DARIPADA RAJAH DIBAYAH

$$\frac{2 \times 2}{3 \times 3} = \frac{6}{9}$$

ADA 9 BAHAGIAN

6 BAHAGIAN YANG PERLU DILOREKKAN

KONSEP PECAHAN & DARIPADA

*SOALAN : PECAHAN → DARIPADA → UNIT/ NILAI BESAR. OPERASI ADALAH DARAB.

① $\frac{1}{4}$ DARIPADA 240 ORANG MURID

$$\frac{1}{4} \times 240 = \frac{240}{4} = 60 \text{ ORANG}$$

② 20% DARIPADA RM900

$$20\% = \frac{20}{100} \times \text{RM} 900 = 20 \times \text{RM} 9 = \text{RM} 180$$

*SOALAN : PECAHAN → DARIPADA → NILAI KECIL → MINTA BAKI. OPERASI ADALAH TOLAK.

③ $\frac{1}{5}$ DARIPADA SEBIJI KEK DIMAKAN. KIRA BAKI YANG TINGGAL.

$$1 - \frac{1}{5} = \frac{5}{5} - \frac{1}{5} = \frac{4}{5}$$

HAK CIPTA TERPELIHARA :
CIKGU NANA

PECAHAN, PERPULUHAN & PERATUS

TULIS DALAM PERKATAAN

TULIS APA YANG DISEBUT & EJA

$$\frac{5}{9} = \text{LIMA PER SEMBILAN}$$

$$3.056 = \text{TIGA PERPULUHAN SIFAR LIMA ENAM}$$

KENALI MEREKA!

PECAHAN

$$\frac{5}{9}$$

PERPULUHAN

$$9.67$$

PERATUS

$$42\%$$

PECAHAN → PERPULUHAN

$$\frac{7}{10} = 0.7 \quad \frac{3}{1000} = 0.003$$

1 SIFAR 1 GARIS

MENAKILI
TITIK PERPULUHAN

$$\frac{45}{10} = 4.5$$

PENUKARAN 3P

PECAHAN → PERATUS

$$\frac{8}{100} = 8\% \quad \frac{9}{10} = \frac{9}{10} \times 100 = 90\%$$

TUKAR TERUS BILA PENYEBUT DAH 100

DARAB DENGAN 100 & SELESAIKAN

$$\frac{3}{25} = \frac{3}{25} \times 100 = 12\%$$

PERPULUHAN → PECAHAN

$$0.5 = \frac{5}{10} \quad 0.09 = \frac{9}{100} \quad 7.9 = \frac{79}{10}$$

BILANGAN NOMBOR SELEPAS TITIK PERPULUHAN MENAKILI BILANGAN '0' (SIFAR) PENYEBUT PECAHAN

$$0.325 = \frac{325}{1000}$$

PERPULUHAN → PERATUS

$$0.2 = \frac{2}{10} \times 100 = 20\% \quad 0.78 = \frac{78}{100} = 78\%$$

TUKAR DULU KEPADA PECAHAN

LEPASTU DARAB 100 %

TUKAR KEPADA PECAHAN & TERUS PD %

$$3.42 = \frac{342}{100} = 342\%$$

PERATUS → PECAHAN

$$32\% = \frac{32}{100} = \frac{8}{25} \quad 9\% = \frac{9}{100}$$

PERMUDAHKAN / KECILKAN JIKA BOLEH

% → 100

PERATUS → PERPULUHAN

$$3\% = \frac{3}{100} = 0.03 \quad 45\% = \frac{45}{100} = 0.45$$

TUKAR PADA PECAHAN DULU

LEPASTU APPLY PECAHAN TUKAR PERPULUHAN

TAMBAH

$$0.967 + 5.2 + 4 =$$

$$\begin{array}{r} 0.967 \\ + 5.200 \\ \hline 6.167 \\ + 4.000 \\ \hline 10.167 \end{array}$$

SUSUN TITIK PERPULUHAN SEBARIS

TOLAK

$$7 - 2.69 =$$

$$\begin{array}{r} 7.00 \\ - 2.69 \\ \hline 4.31 \end{array}$$

SUSUN TITIK PERPULUHAN SEBARIS

OPERASI PERPULUHAN

DARAB

$$8.56 \times 3 =$$

$$\begin{array}{r} 8.56 \\ \times 3 \\ \hline 25.68 \end{array}$$

SUSUN MACAM DARAB BIASA

TITIK PERPULUHAN FOLLOW NOMBOR ASAL

BAHAGI

$$2.3 \div 2 =$$

$$\begin{array}{r} 1.15 \\ 2 \overline{) 2.30} \\ \underline{-2} \\ 3 \\ \underline{-2} \\ 10 \\ \underline{-10} \\ 0 \end{array}$$

JIKA ADA BAKI, TAMBAH TITIK PERPULUHAN @ '0' SIFAR. TERUSKAN PEMBAGIAN HINGGA TIADA BAKI

HAKCIPTA TERPELIHARA
CIKGUNANA

WANG **TULIS DALAM PERKATAAN** RM247.50 **TULIS APA YANG DISEBUT & EJA.**

DUA RATUS EMPAT PULUH TUJUH RINGGIT LIMA PULUH SEN

TIPS WANG

- ① RM 1 = 100 SEN.
- ② OPERASI KENA SAMA NILAI.
RM → RM
SEN → SEN
- ③ OPERASI + - ÷ ×
IKUT OPERASI PERPULUHAN.

BUNDARKAN

KEPADA SEN TERDEKAT
RM 24.48 → RM 24.50
RM 96.23 → RM 96.20

KEPADA RINGGIT TERDEKAT
RM 37.56 → RM 38.00
RM 74.48 → RM 74.00

KEUNTUNGAN = HARGA JUAL - HARGA KOS (MODAL)
KERUGIAN = HARGA KOS (MODAL) - HARGA JUAL
HARGA JUAL = HARGA KOS (MODAL) + UNTUNG
HARGA KOS (MODAL) = HARGA JUAL - UNTUNG

PANJANG, JISIM & ISIPADU CECAIR

INGAT, HAFAL & FAHAM

PANJANG
1 cm = 10 mm
1 m = 100 cm
1 km = 1000 m

JISIM
1 kg = 1000 g

ISIPADU CECAIR
1 l = 1000 ml

NOTA: PENIMBANG ADA 1 JARUM SACA

KETIGA - TIGA TOPIK SUKATAN INI BERKONGSI KAEDAH & OPERASI YANG SAMA. UNIT SAHAJA BERBEZA.

SUKATAN & PECAHAN

$\frac{1}{2} m = \frac{1}{2} \times 100^{50} cm = 50 cm$

$\frac{3}{4} l = \frac{3}{4} \times 1000 ml = \frac{3000}{4} = 750 ml$

$2 \frac{1}{2} kg = \frac{5}{2} kg = \frac{5}{2} \times 1000^{500} = 2500 g$

$5 \frac{1}{10} km = \frac{51}{10} km = \frac{51}{10} \times 1000 = 5100 g$

$\frac{9}{10} kg = \frac{9}{10} \times 1000 g = 900 g$

PENUKARAN UNIT

KIRI NAK CARIL KANAN OPERASI DARAB
 $1 kg = 1000 g$

KANAN NAK CARIL KIRI OPERASI BAHAGI
 $1 kg = 1000 g$

9 km = - m
 $= 9 \times 1000 = 9000 m$

0.2 kg = - g
 $= 0.2 \times 1000 = 200 g$

3.4 m = - cm
 $= 3.4 \times 100 = 340 cm$

8 km 29 m = - m
 $= 8 \times 1000 + 29 = 8029 m$

400 cm = - m
 $= \frac{400}{100} = 4 m$

275 m = - km
 $= \frac{275}{1000} = 0.275 km$

4500 g = - kg
 $= \frac{4500}{1000} = 4.5 kg$

7000 ml = - l
 $= \frac{7000}{1000} = 7 l$

CARA BACA SUKATAN

BACAAN CECAIR ADALAH DISINI

TOLAK (-) NOMBOR YANG ADA PADA PENYUKAT @ PENIMBANG → BAHAGI (÷) RUANG ANTARA GARISAN.

$6 kg = \frac{6-4}{4} = 1.5 kg$

$4 kg = \frac{4-2}{4} = 0.5 kg$

$500 g = \frac{500-400}{100} = 100 g$

$320 g = \frac{320-200}{100} = 120 g$

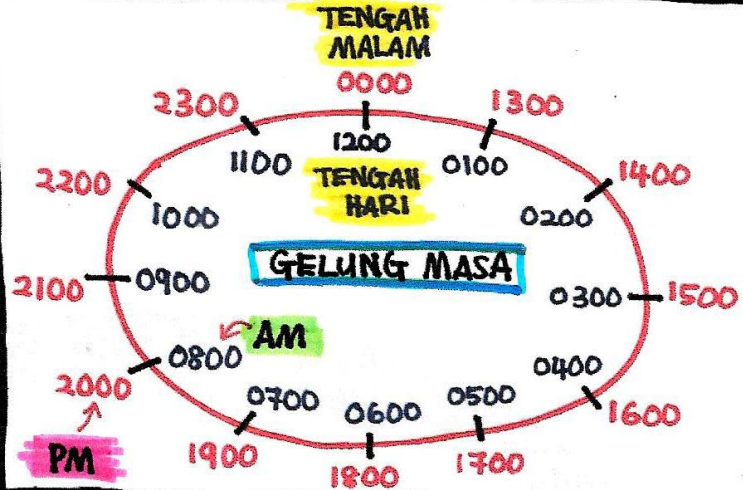
$3000 ml = \frac{3000-2000}{1000} = 1000 ml$

$250 ml = \frac{250-200}{500} = 0.1 ml$

HAK CIPTA TERPELIHARA
CIKGUNANA

MASA & WAKTU

CARA TULIS MASA & WAKTU

SISTEM 12 JAM
4.40 p.m.
7.30 a.m.

SISTEM 24 JAM
JAM 1640
JAM 0930

DUKUL BERAPA?
5.30 a.m./
JAM 1120

TEMPOH MASA
3 HARI 2 JAM/
4 JAM 15 MINIT

TAMBAH MASA

JAM	MINIT
2	45
+ 1	30
3	75
+ 1	-60
4	15

= 4 JAM 15 MINIT

TOLAK MASA

MINGGU	HARI
5 ⁴	2 ⁷⁺²⁼⁹
- 3	6
1	3

= 1 MINGGU 3 HARI

DARAB MASA

TAHUN	BULAN
4	5
x	5
20	25
+ 2	-24
22	1

= 22 TAHUN 1 BULAN

BAHAGI MASA

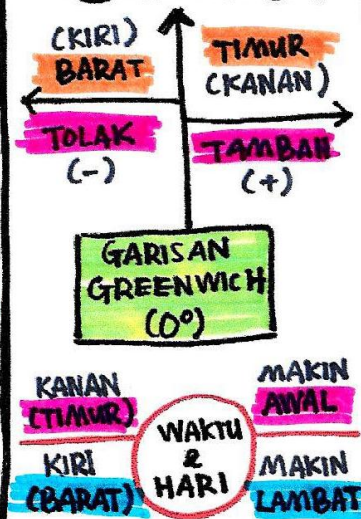
1	4
7 8 HARI	4 JAM
- 7	
1	24
	28
	28
	..

= 1 HARI 4 JAM

INGAT, HAFAL, FAHAM

- 1 MINIT = 60 SAAT
- 1 JAM = 60 MINIT
- 1 HARI = 24 JAM
- 1 MINGGU = 7 HARI
- 1 TAHUN = 12 BULAN
- 1 TAHUN = 365 HARI
- 1 TAHUN LOMPAT = 366 HARI
- 1 DEKAD = 10 TAHUN
- 1 ABAD = 100 TAHUN
- 1 ABAD = 10 DEKAD

TEMPOH MASA DUNIA

PECAHAN & MASA

$$\frac{1}{2} \text{ JAM} = \text{---} \text{ MINIT}$$

$$\frac{1}{2} \times 60 = 30 \text{ MINIT}$$

$$\frac{1}{2} \text{ JAM} = 30 \text{ MINIT}$$

$$\frac{1}{3} \text{ HARI} = \text{---} \text{ JAM}$$

$$\frac{1}{3} \times 24 = 8 \text{ JAM}$$

$$\frac{1}{3} \text{ HARI} = 8 \text{ JAM}$$

TIPS MASA & WAKTU

- BILANGAN HARI DALAM SEBULAN? GUNA PETUA GENGGA TANGAN.
- TAHUN LOMPAT? BAHAGI (-) 4. TIADA BAKI.

HAK CIPTA TERPELIHARA
CIKGU NANA

BENTUK & RUANG

JENIS GARISAN

GARIS SELARI
* garis yang jarak antara satu sama lain SAMA. Tidak akan BERCANTUM

GARIS SERENJANG
* garis bercantum yang sudutnya 90° (SUDUT TEGAK)

GARIS SIMETRI
* Bilangan garis yang ada bila bentuk dilipat SAMA

PEPENJURU
* garis di antara BUCU dengan BUCU

BENTUK 2D (POLIGON)

BENTUK 3D (PEPEJAL)

BENTUK GABUNGAN

JENIS SUDUT

90°
SUDUT TEGAK

Sudutnya kurang daripada 90°
SUDUT TIRUS

Sudutnya lebih daripada 90°
SUDUT CAKUH

JENIS POLIGON

! NAMA BENTUK WAJIB DITULIS DENGAN BETUL

SEGIEMPAT SAMA

SEGIEMPAT TERAT

SEGITIGA SAMA SISI

SEGITIGA SAMA KAKI

PENTAGON

HEKSAGON

HEPTAGON

OKTAGON

SEGITIGA SUDUT TEGAK

JENIS PEPEJAL

KUBUS

KUBOID

PIRAMID TAPAK SEGIEMPAT

PIRAMID TAPAK SEGITIGA

SILINDER

KON

HEMISPHERA

SPERA

BENTUK 2D

BENTUK 3D

HAK CIPTA TERPELIHARA
CIKGU NANA

PERINGATAN MESRA : DILARANG MENGULANG CETAK TANPA KEBENARAN

BENTUK & RUANG II

BERMAKSUD:
SISI YANG MEMPUYAI TANDA / SIMBOL YANG SAMA MEMILIKI UKURAN YANG SAMA.

$$A = C \quad B = D$$

ADA ITU PERIMETER?

PERIMETER ADALAH UKURAN KEULING / UKUR LILIT SESUATU BENTUK. (BIASANYA BENTUK 2D)

$$3\text{cm} = 3 + 3 + 3 + 3 = 12\text{cm}$$

$$8\text{cm} = 8 + 3 + 8 + 3 = 22\text{cm}$$

$$4 - 3 = 1$$

$$= 3 + 1 + 5 + 3 + 5 + 3 + 4 = 24\text{cm}$$

$$= 5 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 15\text{cm}$$

LUAS BENTUK 2D

$$\square = \text{PANJANG} \times \text{LEBAR}$$

$$\triangle = \frac{1}{2} \times \text{TAPAK} \times \text{TINGGI}$$

PETUA "L" TERBALIK

$$L = 9 \times 4 = 36\text{cm}^2$$

TIPS LUAS

1. BUAT "L" PADA RAJAH. NILAI PADA "L" AKAN DIDARABKAN.
2. CARI LUAS BENTUK GABUNGAN. LABEL DAHULU.
3. UNIT LUAS = cm^2
4. TIPS LUAS SEGITIGA: TAPAK = RATA, TINGGI = TEGAK

PETUA "L"

$$7\text{cm}$$

$$L = 7 \times 7 = 49\text{cm}^2$$

$$9\text{cm}$$

$$4\text{cm}$$

LABELKAN

$$D = 3 \times 7 = 21\text{cm}^2$$

$$E = 3 \times 3 = 9\text{cm}^2$$

$$CD = 21 + 9 = 30\text{cm}^2$$

PETUA "L"

$$= \frac{1}{2} \times 15 \times 8 = 60\text{cm}^2$$

AMBIL UKURAN SEMUA TAPAK

TINGGI
TAPAK

TINGGI
TAPAK

$$6\text{cm}$$

$$8\text{cm}$$

$$1\text{cm}$$

LUAS KAWASAN BERLOREK

$$= \frac{1}{2} \times 8 \times 5$$

$$= \frac{1}{2} \times 40$$

$$= 20\text{cm}^2$$

$$4\text{cm}$$

LUAS 2 BENTUK SAMA

$$= 8 \times 4 = 32\text{cm}^2$$

ATAU

$$= (4 \times 4) + (4 \times 4)$$

$$= 16 + 16 = 32\text{cm}^2$$

LABELKAN

$$A = \frac{1}{2} \times 6 \times 5 = 15\text{cm}^2$$

$$B = 5 \times 5 = 25\text{cm}^2$$

$$C = 8 \times 5 = 40\text{cm}^2$$

$$ABC = 15 + 25 + 40 = 80\text{cm}^2$$

HAK CIPTA TERPELIHARA
CIKGU NANA

PERINGATAN MESRA : DILARANG MENGULANG CETAK TANPA KEBENARAN

BENTUK & RUANG III

ISIPADU

UNTUK BENTUK 3D.

PANJANG x LEBAR x TINGGI

TIPS ISIPADU

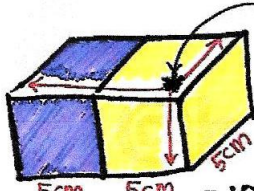
1. BUAT * PADA SALAH SATU BUCU.

DARABKAN NILAI/UKURAN YANG DILALUI OLEH *.

2. UNTUK BENTUK GABUNGAN LABELKAN DULU.

3. UNIT ISIPADU = cm^3

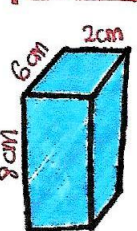
$$\begin{aligned} \text{ISIPADU 2} &= 10 \times 5 \times 5 \\ \text{BENTUK 3D YANG SAMA.} &= 250 \text{ cm}^3 \end{aligned}$$

KUBUS

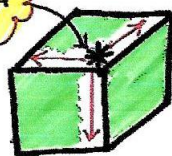
$$\begin{aligned} \text{KUBUS ADA 6 SATAH YANG SAMA LUAS} &= (5 \text{ cm} \times 5 \text{ cm}) \times 6 \\ &= 25 \text{ cm}^2 \times 6 \\ &= 150 \text{ cm}^2 \end{aligned}$$

KUBOID

$$\begin{aligned} \text{AB} &= (6 \times 2) \times 2 = 24 \text{ cm}^2 \\ \text{DB} &= (8 \times 2) \times 2 = 32 \text{ cm}^2 \\ \text{KK} &= (8 \times 6) \times 2 = 96 \text{ cm}^2 \end{aligned}$$

$$\text{SEMUA SATAH} = 24 + 32 + 96 = 152 \text{ cm}^2$$

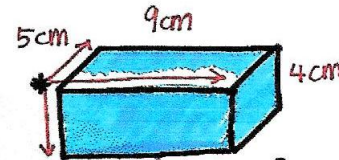
KUBUS

SISI SETIAP KUBUS UKURAN-NYA ADALAH SAMA

$$\begin{aligned} &= 5 \times 5 \times 5 \\ &= 125 \text{ cm}^3 \end{aligned}$$

KUBOID

UKURAN SISI SETIAP KUBOID TIDAK SAMA.

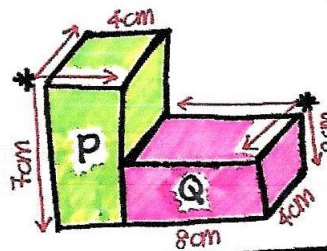

$$= 9 \times 5 \times 4 = 180 \text{ cm}^3$$

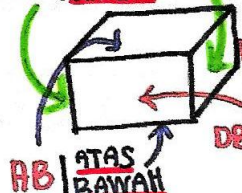
$$P = 4 \times 4 \times 7 = 112 \text{ cm}^3$$

$$Q = 8 \times 2 \times 4 = 64 \text{ cm}^3$$

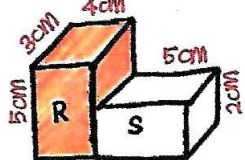
$$\begin{aligned} PQ &= 112 + 64 \\ &= 176 \text{ cm}^3 \end{aligned}$$

KK | KIRI | KANAN

BAHAGIAN TERTINDIH

$$\begin{aligned} \text{R} \quad \text{AB} &= (3 \times 4) \times 2 = 24 \text{ cm}^2 \\ \text{DB} &= (5 \times 4) \times 2 = 40 \text{ cm}^2 \\ \text{KIRI} &= (5 \times 3) \times 1 = 15 \text{ cm}^2 \\ \text{KANAN} &= (3 \times 3) \times 1 = 9 \text{ cm}^2 \end{aligned}$$

LUAS PERMUKAAN

UNTUK CARI LUAS SETIAP SATAH / PERMUKAAN SUATU BENTUK 3D.

TIPS LUAS PERMUKAAN

1. LABELKAN KETIKA MENGIRA RUJUK GAMBAR LABEL
2. KUBUS ADA 6 SATAH YANG SAMA LUAS.
3. BAHAGIAN TERTUTUP / TERTINDIH ANTARA 2 BENTUK BERCANTUM TAK PERLU KIRA

$$\begin{aligned} \text{JUMLAH SEMUA} &= 88 \text{ cm}^2 \\ &+ 56 \text{ cm}^2 \\ &= 144 \text{ cm}^2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{S} \quad \text{AB} &= (3 \times 5) \times 2 = 30 \text{ cm}^2 \\ \text{DB} &= (5 \times 2) \times 2 = 20 \text{ cm}^2 \\ \text{KANAN} &= (2 \times 3) \times 1 = 6 \text{ cm}^2 \\ \text{KIRI} &= \text{TIDAK} \end{aligned}$$

HAK CIPTA TERPELIHARA
CIKGU NANA

COORDINAT

CARA TULIS KOORDINAT

KOORDINAT PERLU DITULIS BERMULA DENGAN KOORDINAT X DAHULU BARU KOORDINAT Y.

→ NYATAKAN KOORDINAT

$$A = (1, 1)$$

$$B = (4, 0)$$

$$Q = (6, 4)$$

$$R = (4, 6)$$

$$W = (0, 7)$$

$$Z = (2, 4)$$

→ NYATAKAN JARAK

① DARI R KE W
1 UNIT MENCANGKUP
4 UNIT MENGUFUK

② DARI B KE Q
2 UNIT MENGUFUK
4 UNIT MENCANGKUP

③ DARI ASALAN KE B
4 UNIT MENGUFUK

④ DARI PAKSI Y KE R
4 UNIT MENGUFUK

⑤ DARI PAKSI X KE Q
4 UNIT MENCANGKUP

→ HITUNG JARAK

① A KE B
= 4 UNIT $\times$ 2.5 km
= 10 km

② A KE Q
= 8 UNIT $\times$ 2.5 km
= 20 km

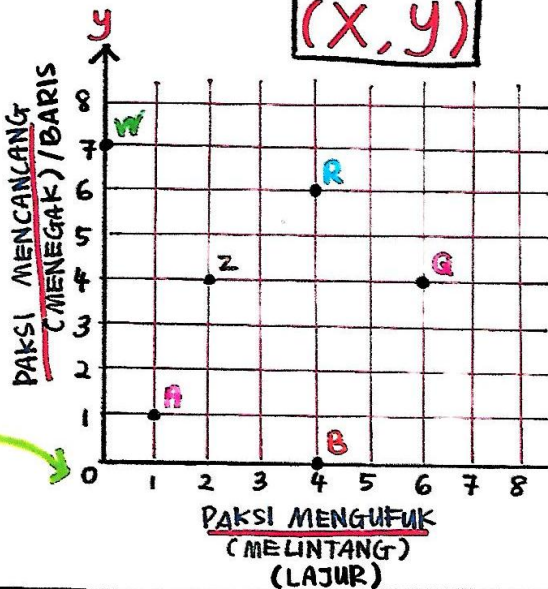
③ ASALAN KE Q
= 10 UNIT $\times$ 2.5 km
= 25 km

④ B KE R MELALUI Q
= 10 UNIT $\times$ 2.5 km
= 25 km

SKALA DIGUNAKAN BILA SOALAN MINTA HITUNG/ KIRA JARAK YANG DILALUI

$$1 \text{ UNIT} = 2.5 \text{ km}$$

KOORDINAT (0,0) DINAMAKAN ASALAN

NISBAH

NISBAH ADALAH PERBANDINGAN ANTARA DUA KUANTITI YANG MEMPUNYAI UNIT YANG SAMA.

CARA TULIS NISBAH

NISBAH A KEPADA NISBAH B

ITEM / KUANTITI YANG DISEBUT DAHULU

$$A : B$$

ITEM / KUANTITI YANG DISEBUT KEMUDIAN

NISBAH / KEPADA

TIPS NISBAH:

① KECILKAN NISBAH JIKA PERLU.

② NISBAH TIADA UNIT.

③ TULIS NISBAH HANYA DALAM NOMBOR BULAT

④ UNIT WAJIB SAMA

$$2 : 5 \checkmark$$

$$1 : 100 \checkmark$$

$$0.6 : \frac{1}{2} \times$$

$$4 \text{ cm} : 5 \text{ cm} \times$$

$$20 \text{ kg} : 100 \text{ g} \times$$

NISBAH WARNA OREN KEPADA HIJAU.

$$5 : 3$$

NISBAH WARNA BIRU KEPADA SEMUA WARNA.

$$3 : 11$$

BUAH	EPAL	BETIK	LIMAU
JISIM	1.5 kg	600g	750g

NISBAH JISIM LIMAU KEPADA JISIM EPAL.

$$750 : 1500$$

$$75 : 150$$

$$1 : 2$$

$$1.5 \text{ kg} = 1500 \text{ g}$$

HAK CIPTA TERPELIHARA
CIKGU NANA

PERINGATAN MESRA : DILARANG MENGULANG CETAK TANPA KEBENARAN

PENGURUSAN DATA

JENIS GRAF & DATA

PIKTOGRAF

RUMAH SUKAN SEKOLAH

RUMAH SUKAN	BILANGAN MURID
MERAH	4x100 = 400
BIRU	3x100 = 300
KUNING	4x100 + 50 = 450
HIJAU	3x100 + 50 = 350

MEWAKILI 100 ORANG
PETUNJUK

JUMLAH MURID
= 400 + 300 + 450 + 350
= 1500 ORANG

TIPS PIKTOGRAF

1. WAJIB ADA PETUNJUK
CONTOH: $\square$ MEWAKILI 20 MARKAH
2. SIMBOL DALAM JADUAL MESTI SESUAI DENGAN SITUASI SOALAN / JADUAL.
CONTOH: orang UNTUK ORANG.
3. JUMLAH SEBENAR :
BIL. SIMBOL x BIL. PETUNJUK

JOM BACA & FAHAM

BUKU CERITA MURID TAHUN 1

NAMA	ALI	ZUL	LIA	SITI
BILANGAN BUKU	8	11	15	6

KEKERAPAN

BILANGAN SESUATU DALAM SET DATA (FREKUENSI)

JULAT

NILAI MAX
TOLAK (-)
NILAI MINIMUM

SKOR KUIZ MATEMATIK TAHUN 6

MARKAH	5	4	3	2	1
BIL. MURID	5	3	1	4	2

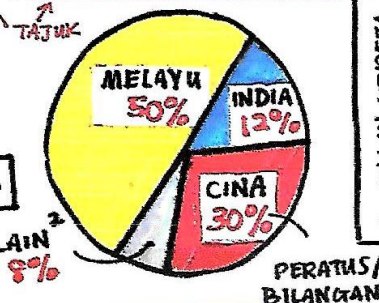
MOD = 5 MARKAH (PALING RAMAI DAPAT)

MEDIAN = 5, 5, 5, 5, 5, 4, 4, 4, 3, 2, 2, 2, 2, 1, 1
(KEMBANGKAN) = 2.5

= 4
POTONG SELANG SELI DEPAN & BELAKANG SERENTAK

CARTA PAI

PENDUDUK DI TAMAN AMAN

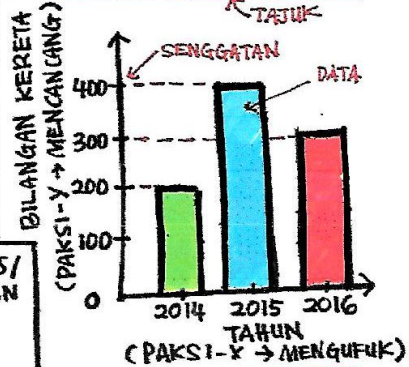
TIPS CARTA PAI

1. BENTUK PAI / BULAT
2. JUMLAH PERATUS CARTA PAI ADALAH 100%
3. BILANGAN / KUANTITI KESELURUHAN ADALAH BERGANTUNG PADA SOALAN

JIKA JUMLAH PENDUDUK ADALAH 200 ORANG.
MELAYU: $50 \times \frac{200}{100} = 100 \text{ ORANG}$
CINA: $30 \times \frac{200}{100} = 60 \text{ ORANG}$

GRAF PALANG

JUALAN KERETA KEDAI S

TIPS GRAF PALANG

1. ADA 2 JENIS PALANG
→ MENGUFUK
→ MENCANGKANG
2. MESTI ADA TAJUK & LABEL PAKSI-X & PAKSI-Y

MIN JUALAN KERETA SETIAP TAHUN ADALAH ...
= $\frac{200 + 400 + 300}{3} = 300$

NILAI MAKSIMUM

NILAI YANG PALING TINGGI DALAM SET DATA

NILAI MINIMUM

NILAI YANG PALING RENDAH DALAM SET DATA

MOD: DATA YANG MEMPUYAI KEKERAPAN PALING TINGGI. MOD ADALAH LIA

MEDIAN: NILAI DATA / NOMBOR YANG TERLETAK DI TENGAH.

STEP 1 → SUSUN MENAIK @ MENURUN

STEP 2 → JIKA DATA GANJIL, PILIH TENGAH

3, 3, 6, 7, 9 → MEDIAN

STEP 3 → JIKA DATA GENAP, TAMBAH ÷ 2

6, 8, 11, 15
= $\frac{8 + 11}{2} = \frac{19}{2} = 9.5$ → MEDIAN

MIN: JUGA DIKENALI SEBAGAI PURATA

→ JUMLAH NILAI DATA BILANGAN DATA

→ $\frac{8 + 11 + 15 + 6}{4} = \frac{40}{4} = 10$ → MIN

HAK CIPTA TERPELIHARA

CIKGU NANA

PERINGATAN MESRA : DILARANG MENGULANG CETAK TANPA KEBENARAN